

Het archief van Wim Geldolf

Martine Vermandere, Amsab-ISG

In de loop van 2003 ontving Amsab-ISG een groot deel van het archief van Wim Geldolf.

Wilfried Pieter Geldolf werd te Antwerpen geboren op 29 augustus 1928. Hij liep school in de lagere school in de Oranjestraat in Antwerpen, in de athenea van Antwerpen, Oostende en Deurne en studeerde af aan de Université Libre de Bruxelles (ULB). Hoewel reeds in 1935 aan de faculteit Rechtsgeleerdheid van de ULB cursussen in het Nederlands gedoceerd werden, duurde het nog tot 1963 voor in vrijwel alle faculteiten Nederlandse colleges konden gevolgd worden.⁽¹⁾ In 1950 kreeg Wim Geldolf dus een 'licence en philosophie et lettres' met een verhandeling over *Le mouvement meetinguiste à Anvers (1859-1864), étude d'histoire contemporaine*. Hetzelfde jaar legde hij zijn aggregatie-examen af en in 1951 moest hij deelnemen aan een taalexamen van de regeringscommissie om in het Nederlands te onderwijzen. Ondertussen was hij al actief in de syndicale jeugdbeweging en werd hij adjunct-nationaal secretaris van de Socialistische Studenten.

Hij begon zijn loopbaan als leraar aan de gemeentelijke Middelbare School voor Handel en Administratie in de Gyspeersstraat in Deurne (1950-1963). In 1951 kwam hij als secretaris van de Stichting Camille Huysmans in contact met de BSP. In 1953 werd hij directeur van het Centrum voor Kadervorming ABVV-Antwerpen. Datzelfde jaar huwde hij Henriette (Hetty) Van Pottelsberghe. Zij werd hoogleraar aan het RUCA. In 1959 werd Geldolf directeur van de Volkshogeschool Instituut Emile Vandervelde. Het jaar daarop kreeg hij een voorstel om gewestelijk secretaris van het ABVV-Antwerpen te worden, een functie die hij weigerde.

Van 1961 tot 1963 was hij adviseur voor binnenlandse en energieproblemen bij het kabinet van vice-premier Paul-Henri Spaak en lid van de Commissie de Voghel (studiefinanciering economische expansie). In 1964 was Geldolf als algemeen secretaris de drijvende kracht achter de internationale tentoonstelling *De Wereld vraagt Vrede* te Antwerpen.

Vanaf 5 januari 1959 was hij gemeenteraadslid voor de BSP. In 1963 volgde hij de overleden schepen J.B. Cornet op met als bevoegdheden burgerlijke stand, gezondheidsdienst, opeisingen, inkwartieringen. Na de verkiezingen van 11 oktober 1964 kwam daar nog ravitaillering, stortbad- en wasinrichtingen bij. Met ingang van 5 januari 1971 werd hij schepen van volksgezondheid, milieuhygiëne, het centrum tegen lucht- en waterverontreiniging, vuilverwijdering, stortbad- en wasinrichtingen, zwembaden, het slachthuis, periodieke bevolkingsonderzoeken en jeugdzaken.

Met ingang van 18 november 1972 kwamen daar nog militie en kieszaken bij. Na de verkiezingen van 10 oktober 1976 werd hij schepen van openbaar onderwijs, sport, speelpleinen, bibliotheken, het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven, militie en kieszaken. Van 1 januari 1983 tot 3 januari 1989 zetelde hij als gemeenteraadslid. Daarnaast was hij voorzitter van de eerste Stedelijke Jeugdvergadering (1968) en voorzitter van het Stedelijk Jeugdcomité (1968-1976).

Binnen de BSP was hij voorzitter van de BSP-Propagandakring 2e Wijk Antwerpen (1956), politiek secretaris van de BSP-afdeling Antwerpen (1963-1977), voorzitter van de BSP-arrondissementsfederatie Antwerpen (1975-1982) en lid van het BSP-Partijbureau (1971-1982).

Nog vóór hij volksvertegenwoordiger werd, zetelde hij als vertegenwoordiger van de Staat in Distrigas (1965-1968) en was hij lid van de Vaste Commissie voor de Verbetering van de Betrekkingen tussen de Taalgemeenschappen (Commissie Meyers, 1966).

In 1968 werd Geldolf volksvertegenwoordiger, een functie die hij tot 1978 zou waarnemen. In die hoedanigheid was hij lid van de commissies Volksgezondheid, Economische Zaken, Buitenlandse Zaken en van de Speciale Commissie voor het ontwerp op de agglomeraties en federaties van gemeenten; ondervoorzitter van de Parlementaire Onderzoekscommissie Sluikreclame in radio en televisie (1972-1977) en lid van de Politieke Commissie Universitaire Instelling Antwerpen (1974-1978). In 1971 werd hij voor zes jaar ondervoorzitter van

Wim Geldolf, 1976

de socialistische kamerfractie, in 1978 was hij voorzitter ervan. Vanaf 1983 tot 1987 zetelde hij als geëcoopteerd senator.

Daarnaast had Geldolf talrijke internationale, nationale en lokale functies. Hij was onder meer:

- voorzitter Belgisch-Israëlische Sectie van de Interparlementaire Unie (1972-1977);
- voorzitter Commissie Leefmilieu Interparlementaire Beneluxraad (1974-1978);
- ondervoorzitter Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen (GERV) (1975-1978);

- lid directiecomité Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) Antwerpen (1978-1982);
- vertegenwoordiger België in Noord-Atlantische Vergadering;
- beheerder Koöperatief Verbond Antwerpen (1961-1981);
- voorzitter Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden (1969-1978);
- voorzitter Kindervreugd (1977-1982);
- lid raad van beheer sociale woningmaatschappij Onze Woning SM in 1959 en voorzitter (1977-1981), daarna lid directiecomité tot 1989;
- voorzitter Bestuurscommissie Industriële Hogeschool Antwerpen-Mechelen (IHAM) (1977-1982);
- voorzitter IMEA (1980-1987);
- lid Bureau Intermixt (1980-1987);
- voorzitter van de Vriendenkring van Klaren en Tambours van de socialistische fanfare De Vredekring en vanaf 1980 voorzitter van De Vredekring (in opvolging van Frans Detiège) tot 1983;
- voorzitter Socialistische Turnkring Ontvoogding (1963-1983); erevoorzitter (1983);
- voorzitter Socialistische Bond voor Ouderdomsgepensioneerden 9e Wijk (1963-1983);
- lid raad van beheer Stichting wetenschappelijk onderzoek C. Huysmans (1987).

Geldolf heeft ook tal van publicaties op zijn naam. Hij was redactielid van *De Jonge Werker* (1947-1955), *De Stem der Jongeren* (1955-1961), *La Voix des Jeunes* (1956-1961) en voorzitter van het redactiecomité van *Socialistische Standpunten* (1971-1979). Hij is de auteur van de brochures *Modern,*

rationeel, doeltreffend, hoofdvereisten van de Belgische instellingen voor morgen (1963) en *De socialistische doctrine en de hedendaagse sociaal-economische werkelijkheid* (1963). Hij publiceerde in sociaal-economische en culturele tijdschriften en was medeauteur van *Camille Huysmans in Brussel* (1974), *Camille Huysmans tijdens Wereldoorlog I* (1975), *Camille Huysmans en de cultuur* (1979).

In 1996 verscheen zijn studie *Stockholm 1917: Camille Huysmans in de schaduw van titanen*, gevolgd in 1999 door *Camille Huysmans en Lode Craeybeckx: 1922-1968*. In het voorjaar van 2006 verschijnt *Een stuk oude politieke cultuur achteraf bekeken* (zijn uitgebreide memoires). Hij is eresenator en ereschepen van de stad Antwerpen.

Het archief dat Wim Geldolf aan Amsab-ISG schonk, bevat dossiers betreffende de socialistische beweging in Antwerpen en het arrondissement Antwerpen, betreffende nationale, Vlaamse, Waalse en buitenlandse socialistische congressen en zijn rol daarin, alsook dossiers van het tijdschrift *Socialistische Standpunten*. Voorts bevat het materiaal inzake zijn activiteiten in Kamer en Senaat, in het bijzonder zijn rol in de Parlementaire Onderzoekscommissie naar sluikreclame op radio en televisie. Er zijn ook biografische dossiers en dagboeken en de *Vrije Tribunes* in de pers.

De zuiver bestuurlijke dossiers werden aan het Stadsarchief Antwerpen overgedragen, waarmee grotendeels de overdrachten vervolledigd werden die tussen 1965 en 1989 gebeurden. Het betreft Geldolfs functies als schepen, gemeenteraadslid, beheerder IMEA en Onze Woning, zijn rol als volksvertegenwoordiger in de nationale

havenpolitiek (Antwerpen-Zeebrugge) en dossiers inzake de Interparlementaire Beneluxraad en de Gewestelijke Economische Raad Vlaanderen. De dossiers uit zijn archief met betrekking tot literatoren, historici, kunstenaars en andere actoren uit de culturele wereld werden overgedragen aan het AMVC-Letterenhuis.

Het deel van het archief dat in Amsab-ISG bewaard wordt is ontsloten door middel van een stortingslijst (een inventaris volgt), omvat 414 nummers in 106 dozen en is volledig toegankelijk.

Vermeldenswaard is zeker ook de foto-collectie van coöperatieve winkels in het Antwerpse in de jaren 1950-1970 en een postkaartenreeks uit 1906 van het sanatorium Borgoumont in de provincie Luik.

(1) Met de wet van 28 mei 1970 werd de op 1 oktober 1969 doorgevoerde splitsing van de oude universiteit in een Nederlandstalige (VUB) en Franstalige (ULB) universiteit een feit.

Het archief van de Fietsersbond Gent - Perpetuum Mobile

Piet Creve, Amsab-ISG

Een van de thema's die de milieubeweging op de politieke agenda kreeg, was dat van de mobiliteit. Vooral de problematiek van de zwakke weggebruikers - fietsers en voetgangers - vormde de voedingsbodem

voor het ontstaan van actiegroepen. Vanaf 1991 was een dergelijke groep actief in het Gentse. Onder de naam Fietsersbond Gent (Perpetuum Mobile) sloot hij later aan bij de nationale Fietsersbond met zetel in Antwerpen. Deze werd opgericht in 1995 en telt vandaag meer dan veertig afdelingen in Brussel en Vlaanderen.⁽¹⁾

Net als andere verenigingen probeerde de Fietsersbond Gent via campagnes en persacties de publieke opinie te sensibiliseren en te wegen op het beleid. Daarbij hield de bond niet enkel initiatieven van de overheden kritisch tegen het licht, maar schoof hij ook zelf alternatieven naar voor.

Kern van het overgedragen archief vormt de reeks verslagen van de vergaderingen uit de periode 1991-2003. Daarnaast zijn er vooral archivalia over eigen activiteiten en die van verwante organisaties. Een aantal nummers van het eigen tijdschrift *De Reflector* bleek een aanvulling van de collectie die al gedeeltelijk in de bibliotheek bewaard wordt. Het archief beslaat 0,22 meter en is toegankelijk mits toestemming van de archivaris van dienst.

(1) www.fietsersbond.be, 6 december 2005.